

Porteføljestyremøte 1/21

Dato 15. mars 2021, kl. 10:00 – 13:00

Sted Zoom

Til stede: Ingvild Almås, Norges handelshøyskole/Stockholms universitet, styreleder
Trine Bille, Copenhagen Business School CBS
Janne Paulsen Breimo, Nord universitet
Ragnar Bøe Elgsaas, LO
Anniken Hagelund, Universitetet i Oslo
Andreas Holtermann, Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø
Einar Lie, Universitetet i Oslo
Olof Åslund, IFAU/Uppsala universitet
Dag Elgesem, Universitetet I Bergen

Observatører: Tone Westlie, Arbeids- og sosialdepartementet
Lene Buer Blomqvist, Barne- og familiedepartementet
Trond Nygaard, Helse- og omsorgsdepartementet
Øyvind Torp, Kulturdepartementet
Stine Münter, Justis- og beredskapsdepartementet

Til stede fra Forskningsrådet:

Gunnlaug Daugstad
Yngvill Tømmerberg
Solbjørg Rauset
Tor Lunde Larsen
Mette N. Smith
Kristin Andersen
Zhanna Saidenova Skrede
Rita Bergersen
Petter Helgesen sak 5
Vidar Sørhus sak 8

Forfall: Helle Sjøvaag, Universitetet i Stavanger
Ellen Inga Turi, Samisk høyskole, Kautokeino

Sak PSVELKUSAM 1/21 Godkjenning av saklisten

Sak 4.2. Orientering om BarnUnge21 ble flyttet fra sak 4/21 til etter sak 9/21.

Vedtak: *Saklisten godkjennes.*

Sak PSVELKUSAM 2/21 Referat fra styremøte 2-3. desember 2020

Administrasjonen mottok ingen merknader til referatet innen fristen 17. desember 2020.

Vedtak: *Referatet tas til etterretning*

Sak PSVELKUSAM 3/21 Spørsmål om habilitet

Vedtak: *Ingen inhabilitet meldt*

Sak PSVELKUSAM 4/21 Orienteringssaker

4.1 Tildelingsbrev fra departementene
Administrasjonen orienterte om føringer i departementenes tildelinger og til budsjettformålene i porteføljen for 2021. Føringerne inkluderes som forskningsmessige prioriteringer i porteføljeplan og operasjonaliseres i investeringsplan/utlysninger.

4.2 BarnUnge21-strategien
BarnUnge21-strategien "*Ut av blindsonene. Strategi for et samlet kunnskapsløft for utsatte barn og unge.*" ble 3. februar 2021 overlevert statsministeren og barne- og familieministeren. Dagens forskning på utsatte barn og unge er underfinansiert og i stor grad preget av små og fragmenterte miljøer. Mye av forskningen er svak, og det mangler en overordnet forskningsstrategi. BarnUnge21 foreslår et kunnskapsløft ved å etablere et stort og langsiktig forskningsprogram med årlig ramme på 100 mill. kr. Anbefalingene fra strategien vil, om de blir fulgt opp av departementene, kunne få konsekvenser for hvordan Forskningsrådet prioriterer forskning på feltet. Porteføljestyret for VELKUSAM vil da få en sentral rolle i å følge opp de føringer som vi forventer vil komme.

4.3 Fellesmøte Styret og porteføljestyrelederne
Porteføljestyreledernes dag arrangeres 17. mars. Ingvild og Anniken vil delta og tar med seg innspill fra styret til dette møtet.

4.4 Resultater fra Horisont 2020 og lansering av Horisont Europa
Administrasjonen orienterte om den siste utviklingen i Horisont Europa-programmet og på internasjonaliseringsområdet. Dette for å gi grunnlag til senere diskusjon om styrets handlingsrom når det gjelder internasjonalisering og samspill mellom nasjonale og internasjonale midler.

Sak PSVELKUSAM 5/21 Søknadsbehandlingen 2020

Porteføljestyret valgte å bruke tid på å diskutere styrets søknadsbehandling i desember og søknadsbehandling mer generelt, blant annet basert på mediedebatten i Khrono. Innenfor den felles søknadsbehandlingens gitte rammer er porteføljestyret generelt fornøyd med søknadsbehandlingen i 2020. Styret ser nødvendigheten av en bloc vedtak bl.a. for å unngå inhabilitet. Styret ønsker imidlertid mer informasjon om sammensetningen av fagpanelene, og at vurderingene fra panelene må være mer utfyllende. Porteføljestyret stiller også spørsmål ved nytten av sjudelt skala i administrasjonens vurderinger av søknadenes relevans for utlysningen og stiller spørsmål ved om det er mulig å skille 6 og 7. Styret ønsker generelt bedre begrunnelser for relevanskarakterene. Det er også et ønske om å bruke porteføljestyrets kompetanse bedre i søknadsbehandlingen, hvor styret må veie ulike hensyn opp mot hverandre: Søknadenes kvalitet (panelkarakterer), søknadenes utlysingsrelevans, et overgripende porteføljehensyn. Styret ønsker at hvordan søknadene svarer på

samfunnsutfordringer trekkes enda mer fram i innstillinger og i diskusjonen. Porteføljeanalyser er i så måte viktig.

Petter Helgesen, ansvarlig leder for søknadsbehandlingen av forskerprosjekter, deltok under denne saken for å lytte og å informere om søknadsbehandlingen. Et veldig konkret, og gjennomført, tiltak for å bedre informasjonen til søkerne har vært å legge ut detaljert informasjon om hele søknadsbehandlingsprosessen på Forskningsrådets nettside.

Vedtak: *Administrasjonen tar med seg innspill fra porteføljestyret inn i arbeidet med søknadsbehandlingen 2021 og i videre diskusjon om søknadsprosedyrene i Forskningsrådet.*

Sak PSVELKUSAM 6/21 Søknadsbehandlingsprosedyre 2021

Porteføljestyret sluttet seg til den foreslåtte prosedyren for søknadsbehandlingen 2021. Karakterskalaen for relevans ble diskutert, og flere tok til orde for å ta i bruk en mindre finindelt skala. En sjudelt relevansskala er vedtatt i Forskningsrådet for forskerprosjekter og KSP, så administrasjonen må bruke denne også i 2021. Styreleder vil ta opp bruk av tredelt skala på møtet med de andre porteføljestyrelederne 17. mars. Styret ønsker å legge større vekt på porteføljehensyn og profilen på porteføljen når de skal behandle søknader i juni.

Vedtak: *Porteføljestyret tar prosedyren for søknadsbehandling til etterretning.*

Følgende prinsipper for søknadsbehandlingen vedtas av styret:

- *Gruppe 1: Høyt vurderte søknader fra ekspertpanelet (minimum karakter 5 (VAM Unge forskertalenter og SAMKUL kar. 6) og meget god relevansvurdering (minimum 5 eller mer), og med begrunnelse i porteføljevurderinger. Søknader med høy kvalitet og relevans, som ikke bevilges på grunn av for lite budsjett, vil rangeres på en venteliste.*
- *Gruppe 2: Søknader med samlet karakter 5, 6 eller 7 fra ekspertpanelet og som gis karakter 4 eller lavere i relevans, innstilles til avslag (for søknader til SAMKUL og VAM Unge forskertalenter gjelder det søknader med karakter 6 og 7 og med relevans 4).*
- *Gruppe 3: Søknader til VAM og HELSEVEL og med samlet karakter 4 eller lavere fra ekspertpanelet, og søknader med karakter 5 eller lavere til VAM Unge forskertalenter og SAMKUL avslås en bloc.*

Sak PSVELKUSAM 7/21 Revisjon av porteføljeplanen

Forskningsrådets Styre vedtok porteføljeplanene for alle 15 porteføljene i juni 2020. Disse planene ble utarbeidet med utgangspunkt i eksisterende programplaner. Styret har bestemt at alle disse førstegenerasjons porteføljeplaner skal revideres innen sommeren 2022. Denne revisjonsprosessen skal involvere aktører utenfor Forskningsrådet og styrene i mye større grad enn i 2020. På ulike vis skal man søke innspill og dialog med fagmiljøene, departementene (egen sløyfe) og med andre interessenter – dette er nødvendig for at porteføljeplanene skal tjene tiltenkt formål.

Administrasjonen orienterte om forslag til et opplegg for å involvere, og ha dialog med, relevante aktører i arbeidet med revisjon av porteføljeplanene. Dette skal foregå i to faser: 1) innspill til kunnskapsgrunnlag for mål og prioriteringer og 2) ekstern høring.

Porteføljestyret sluttet seg til administrasjonens forslag til prosess for innspillfase 1, hvor man ønsker dialog med utvalgte forskere/fagmiljøer og interessenter/brukere. Opplegg for dette utarbeides i løpet av våren og gjennomføres tidlig på høsten.

Det er viktig å bruke fagkompetansen i porteføljestyret, og administrasjonens forslag om å sette ned en skrivegruppe/ porteføljeplangruppe med 3-4 personer fra styret fikk tilslutning. Etablering av porteføljeplangruppe vil skje i samråd med styreleder etter påskeferien. Denne gruppen vil være viktig i utarbeidelsen av opplegget for dialogene med eksterne i innspillfasen.

Vedtak:

VELKUSAM organiserer en innspillfase 1. Opplegget spikres våren 2021, mens hoveddelen av arbeidet gjøres innen september 2021.

- *Det etableres en porteføljeplangruppe i porteføljestyret.*
- *På bakgrunn av sakspapiret og porteføljestyrets merknader til dette utarbeider administrasjonen et konkret forslag til opplegg for innspillfase 1, som forankres i porteføljeplangruppa. Porteføljestyret orienteres om arbeidet på styremøtet i juni i år.*

Sak PSVELKUSAM 8/21**HELSEVEL presentasjon**

Administrasjonen orienterte om HELSEVEL. Tjenesteområdene er nå delt mellom porteføljestyrene HELSE og VELKUSAM. Det er viktig med samhandling mellom styrene og at tjenestene sees i sammenheng. Det er behov for å se forskning og innovasjon på tjenestefeltet på tvers av sektorgrenser på en mest mulig målrettet og effektiv måte.

Det ble ikke tid til å diskutere saken i styret, og administrasjonen vil ta saken opp med styret ved en senere anledning.

Vedtak:

Rådene og innspillene fra PS vil være nyttige i det videre arbeidet med å investere i de tverrgående og sektorovergripende temaene og problemstillingene budsjettformålet HELSEVEL skal ivareta. Administrasjonen tar med seg momenter fra diskusjonen i styret i sitt videre arbeid med forvaltning av HELSEVEL budsjettformålet, blant annet i oppdateringen av porteføljeplaner og investeringsplaner for begge styrene, samt planlegging av tema for utlysningen i 2021, 2022 og 2023.

Sak PSVELKUSAM 9/21**Utllysning av midler til forskerskoler**

Administrasjonen orienterte om fellesutlysningen "Nasjonale forskerskoler for arbeidslivsrelevans", og forslaget om å lyse ut midler til en forskerskole på temaet "arbeids- og velferdsforvaltningen" dersom det kommer inn prosjektforslag av tilstrekkelig kvalitet og relevans. Formålet med nasjonale forskerskoler er å styrke kvaliteten og kapasiteten i forskeropplæringen på områder hvor miljøene nasjonalt mangler kritisk masse og mangfold.

Forskerskoler er et supplement til den ordinære doktorgradsutdanningen og skal ikke dublere eller erstatte ordinære aktiviteter på området.

Porteføljestyret sluttet seg til administrasjonens forslag om å lyse ut 16 mill. kr. til en forskerskole på temaet arbeids- og velferdsforvaltningen.

Vedtak:

Porteføljestyret gir sin tilslutning til at budsjettformålet HELSEVEL (ved HELSEVEL-V) lyser ut midler via utlysningen "Nasjonale forskerskoler for arbeidslivsrelevans", med hensikt å finansiere en forskerskole på temaet "arbeids- og velferdsforvaltningen" dersom det kommer inn prosjektforslag av tilstrekkelig kvalitet og relevans. Spesielt relevant er prosjekter som omhandler arbeids- og velferdsforvaltning, og problemstillinger knyttet til helhetlige og samordnede tjenestetilbud for hele befolkningen".

Sak PSVELKUSAM 10/21 Møter fremover

Det er behov for å endre dato for møte 4, som følge av fellesprosess for ekstern høring av porteføljeplanene i desember 2021. Administrasjonen sender ut en Doodle med forslag til datoer for dette møtet.

Møte 2: Bevilgningsmøte 17-18. juni 2021

Møte 3: 13. september 2021

Møte 4: fastsettes senere.

Sak PSVELKUSAM 11/21 Eventuelt

Det var ingen saker under dette punktet.

Sak PSVELKUSAM 12/21 Godkjenning av vedtaksprotokoll**Vedtak:**

Protokollen godkjennes.